

Sygn. akt VU 605/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Mariola Mastalerz

Protokolant st. sekr. sądowy Ilona Królikiewicz

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku **C. U.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.**

o emeryturę

na skutek odwołania C. U.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 5 kwietnia 2013r. sygn.(...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 605/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawca C. U. wystąpił w dniu 25 marca 2013 roku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z wnioskiem o przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury przewidzianej dla pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze lub w szczególnych warunkach.

Decyzją z dnia 5 kwietnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy C. U. prawa do emerytury, podnosząc w uzasadnieniu, iż wnioskodawca nie udowodnił wymaganych przepisami 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawcy nie zaliczono do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia w (...) SA od 23 września 1974 roku do 29 lutego 1988 roku na stanowiskach : elektromonter, elektryk, elektromechanik silników elektrycznych i transformatorów, ponieważ stanowiska te nie znajdują potwierdzenia w załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a ponadto w przedłożonych dokumentach istnieją rozbieżności w zajmowanych stanowiskach. Stanowisko konserwator akumulatorów znajduje się w Zarządzeniu Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 roku w Wykazie A, Dział XIV poz. 13 pkt 5, jednak brak jest możliwości ustalenia dokładnego okresu zatrudnienia na tym stanowisku. Do pracy w warunkach szczególnych nie zaliczono również okresu zatrudnienia w (...), ponieważ zakład nie wydał świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od powyższej decyzji, złożonym w dniu 16 kwietnia 2013 roku C. U. zarzucił jej naruszenie art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS oraz naruszenie 4 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i w konsekwencji niezasadne niezaliczenie wnioskodawcy do pracy w

warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 23 września 1974 roku do dnia 29 lutego 1988 roku w (...) SA oraz okresu od dnia 3 marca 1992 roku do 31 grudnia 1998 roku w (...).

Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił, co następuje:

C. U., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 25 marca 2013 roku wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Wnioskodawca w chwili składania wniosku o emeryturę był członkiem otwartego funduszu emerytalnego, ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem zakładu, na dochody budżetu państwa.

(dowód: wniosek o emeryturę - k. 1- 3 akt emerytalnych)

Na dzień 1 stycznia 1999 r. skarżący udowodnił staż pracy wynoszący 30 lat, 11 miesięcy i 16 dni.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. do okresu pracy w warunkach szczególnych zaliczył **okres 5 lat i 18 dni** tj. okres pracy od 17 sierpnia 1967 roku do 10 października 1969 roku oraz od 2 listopada 1971 roku do 14 września 1974 roku.

(dowód: decyzja z dnia 5.04.2013r. k. 8 akt emerytalnych, odpowiedź na odwołanie k. 7-8)

W okresie od 23 września 1974 roku do 29 lutego 1988 roku wnioskodawca był zatrudniony w Fabryce (...) w P. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku elektromonter.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 29.02.1988 roku k. 49 akt emerytalnych, angaże k. 31-35, 51-69 akt emerytalnych, opinia z dn. 25.01.1983 r. k. 13 akt emerytalnych)

Fabryka (...) w P. zajmowała się produkcją maszyn i urządzeń oraz części do maszyn do produkcji szkła dla zakładów w całym kraju. Był to duży zakład pracy i składał się z kilku działów m.in. działu obróbki, odlewni, montażu, czy działu utrzymania ruchu. Wnioskodawca pracował w dziale (...) – w dziale (...) w zajezdni wózków akumulatorowych. Fabryka na wyposażeniu posiadała około 10-15 wózków akumulatorowych wykorzystywanych do transportu wewnątrzzakładowego. Wnioskodawca był mechanikiem tych wózków. Odpowiadał za ich stan techniczny i ich sprawność. On je naprawiał, sprawdzał stan akumulatorów, ładował akumulatory w razie potrzeby, sprawdzał gęstość akumulatora. W akumulatorach znajdował się roztwór kwasu siarkowego oraz płyty ołowiane, które C. U. wymieniał. Każda bateria akumulatorowa składała się z 40 ogniw, a wózków było 10-15, więc nie było dnia, aby kilka z tych 400-600 ogniw się nie uszkodziło. Wnioskodawca ponadto przy wózkach wymieniał i naprawiał układy: kierowniczy i napędowy. Ponadto naprawiał oświetlenia w wózkach, wymieniał koła, łożyska, hamulce, sprzęgła, naprawiał styki elektryczne po zwarciach, wymieniał rozrusznik olejowy, który odpowiadał za tempo poruszanie się wózka. Średnio przy samych akumulatorach wnioskodawca pracował przez około 2 godziny każdego dnia.

Od około 1980 roku wnioskodawca dodatkowo w ramach swoich obowiązków zajmował się przewijaniem silników. Czynności te wykonywał w wydzielonym miejscu gdzie znajdował się piec. Przewijanie silników polegało na tym, że spalony silnik rozbierał na części, zdejmował spalone uzwojenie, zakładał nowe, lakierował, a następnie polakierowany silnik wysuszał w piecu i składał na gotowo. Przewijanie silników zajmowało wnioskodawcy około 1/3 dziennej pracy.

(dowód: zeznania świadka J. J. protokół rozprawy z dnia 29 listopada 2013 r. od minuty 3.50 do minuty 14.39 k. 24-25 wraz z nagraniem koperta k. 26, zeznania świadka M. P. protokół rozprawy z dnia 29 listopada 2013 r. od minuty 15.15 do minuty 20.54 k. 24-25 wraz z nagraniem koperta k. 26, zeznania świadka I. P. protokół rozprawy z dnia 29 listopada 2013 r. od minuty 21.37 do minuty 26.2 k. 24-25 wraz z nagraniem koperta k. 26, zeznania wnioskodawcy C. U. protokół rozprawy z dnia 6 lutego 2014 r. od minuty 9.42 do minuty 29.58 k. 32-33 wraz z nagraniem koperta

k. 34 w związku z protokołem rozprawy z dnia 11 września 2013 roku od minuty 1.00 do minuty 6.53 k. 13-14 wraz z nagraniem koperta k. 15)

Fabryka (...) w P. wystawiła wnioskodawcy w dniu 13 lutego 1992 roku świadectwo pracy, w którym wskazała, że ostatnio wnioskodawca zajmował stanowisko elektryk.

(dowód: świadectwo pracy z dn. 13.02.1992 r. k. 6 akt kapitałowych)

Fabryka (...) w P. w upadłości wystawiła wnioskodawcy w dniu 26 lipca 2004 roku świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazała, iż z okresu zatrudnienia od 23 września 1974 roku do 29 lutego 1988 roku, C. U. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych od 1 stycznia 1981 roku do 29 lutego 1988 roku na stanowisku elektromechanik, konserwator wózków akumulatorów, silników elektrycznych i transformatorów – wykaz A dział XIV poz. 13.

(dowód: świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dn. 26.07.2004r. k. 15 akt emerytalnych)

Od dnia 3 marca 1992 roku wnioskodawca jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Zakładzie (...) w P..

W spornym okresie od dnia 3 marca 1992 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku elektromontera w dziale (...), na oczyszczalni ścieków. Według dokumentacji zwartej w aktach osobowych, od dnia 1 stycznia 1995 roku wnioskodawca pracował jako elektromonter dyżurny w systemie 4-brygadowym, a od dnia 1 października 1997 roku jako elektromonter w systemie pracy jednozmianowej.

Faktycznie wnioskodawca w całym ww. okresie pracował jako nawijacz silników. Spalone silniki, które napędzały pompy rozbierał, rozkładał spalone uzbrojenia, zakładał na silni nowe uzbrojenia, następnie całość lakierował, suszył w piecu i składał. Naprawa silników poprzez ich nawijanie zajmowała wnioskodawcy cały dzień pracy.

(dowód: umowa o pracę z dnia 3.03.1992 r. k. 3 część B w aktach osobowych, angaże k. 7, 12, 19-21, 23, 27, 35 część B w aktach osobowych, zmiana stanowiska pracy k. 10, 11 część B w aktach osobowych, wniosek o zmianę stanowiska pracy k. 25, 26 część B w aktach osobowych, oświadczenie wnioskodawcy k. 27 część B w aktach osobowych, zeznania świadka H. M. protokół rozprawy z dnia 29 listopada 2013 roku od minuty 26.44 do minuty 31.50 k. 24-25 wraz z nagraniem koperta k. 26, zeznania świadka S. S. protokół rozprawy z dnia 6 lutego 2014 r. od minuty 1.51 do minuty 9.05 k. 32-33 wraz z nagraniem koperta k. 34, zeznania wnioskodawcy C. U. protokół rozprawy z dnia 6 lutego 2014 r. od minuty 9.42 do minuty 29.58 k. 32-33 wraz z nagraniem koperta k. 34 w związku z protokołem rozprawy z dnia 11 września 2013 roku od minuty 1.00 do minuty 6.53 k. 13-14 wraz z nagraniem koperta k. 15)

(...) Zakład (...)w P. nie wystawił wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporna)

W dniu 2 lipca 2010 roku C. U. złożył wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 20 października 2010 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił przyznania emerytury, ponieważ wnioskodawca nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych oraz nie rozwiązał stosunku pracy. Odwołanie wnioskodawcy od powyższej decyzji zostało przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 2 marca 2011 roku prawomocnie oddalone.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-4 akt emerytalnych, decyzja z dnia 20.10.2010 r. k. 83 akt emerytalnych, wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 2.03.2011 roku k. 17 w aktach VU 1331/10)

Sąd Okręgowy ocenił i zważył co następuje:

Odwolanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 - 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

Od 1 stycznia 2013 roku przepis art. 184 ust. 2 został natomiast zmieniony i od tej daty dla nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym nie jest już wymagane uprzednie rozwiązanie stosunku pracy.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Należy jednak wskazać, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest bowiem dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., a tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej. Sąd, a także organ rentowy, są zatem uprawnione do weryfikacji danych zawartych w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych, wystawionym przez pracodawcę. Jeżeli świadectwo to zawiera dane, które nie są zgodne z prawdą, nie mogą na jego podstawie dokonać ustaleń, od których uzależnione jest prawo do świadczeń emerytalnych. To samo dotyczy ujawnienia okoliczności, że wskazane w zaświadczeniu pracodawcy stanowisko pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie figuruje w wykazie powołanym w tym zaświadczeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 roku, I UK 15/04, OSNP 2005/11/161).

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, a w dniu (...)ukończył 60 lat. Organ rentowy uznał bowiem, że wnioskodawca nie spełnia przesłanki zatrudnienia w warunkach szczególnych co najmniej przez 15 lat. Wnioskodawca twierdził zaś, że legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, albowiem pracował w takich warunkach w Fabryce (...) w P. w okresie od 23 września 1974 roku do 29 lutego 1988 roku oraz (...) Zakładzie (...) w P. od 3 marca 1992 roku do 31 grudnia 1998 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uwzględnienia odwołania wnioskodawcy i przyznania mu prawa do emerytury ze względu na wykonywanie pracy w warunkach szczególnych.

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 6 sierpnia 2013 roku (sygn. akt III AUa 1757/12, lex nr 1363266) z analizy przepisów ww. rozporządzenia Rady Ministrów wynika, że praca w szczególnych warunkach to wyłącznie praca wykonywana w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Uwzględnieniu podlega jedynie ta praca, która jest wymieniona w wykazie.

W świetle art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, pracami w szczególnych warunkach nie są bowiem wszelkie prace wykonywane w narażeniu na kontakt z niekorzystnymi dla zdrowia pracownika czynnikami, lecz jedynie takie, które zostały rodzajowo wymienione w tymże rozporządzeniu. Zatem nawet wykonywanie pewnych czynności w trudnych dla organizmu warunkach, jeżeli nie można ich zakwalifikować pod jedną z pozycji z wykazu, uniemożliwia traktowania takiego zatrudnienia jako mającego znaczenie z punktu widzenia prawa do emerytury, o jakim mowa w art. 32 ustawy emerytalnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 1 czerwca 2010 r., sygn. akt II UK 21/10, Lex nr 619638).

Przedmiotowe rozporządzenie zawiera również wspomniany § 2 ust. 1, zgodnie z którym okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Wskazać należy, że przepis ten należy rozumieć tak, iż praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy). Kwestia ta była wielokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego i jest ugruntowana w orzecznictwie (m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; i z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152 oraz z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10, LEX nr 619638).

Jednocześnie nie można tego przepisu rozumieć w ten sposób, że oznacza on, iż pracownik ma spędzić 8 godzin dziennie na stanowisku pracy w szczególnych warunkach, bez jakichkolwiek przerw czy na posiłek, czy na odpoczynek, czy też na załatwienie potrzeb fizjologicznych. Przyjęcia, że zatrudniony pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy nie niweczą także krótkotrwałe nieobecności na stanowisku pracy związane, np. ze szkoleniami, pracami biurowymi, sprawozdawczością (por. wyrok Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, Lex nr 448175). Nie jest dopuszczalne uwzględnianie przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym

charakterze pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, **innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy**, przez co tak zatrudniony nie spełniał koniecznego warunku dla uzyskania wcześniejszych uprawnień emerytalnych, jakim było stale wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 czerwca 2008 r., II UK 306/07, Lex 494129). Innymi słowy, wykonywanie również innej niż wymieniona w wykazie pracy w ramach czasu pracy uniemożliwia zaliczenie danego okresu jako okresu pracy w szczególnych warunkach. Przy czym nie chodzi tu o sytuację, w której owe inne czynności stanowią konieczny element całego zadania świadczonego w ramach pracy w szczególnych warunkach (czynności przygotowawcze, kończące, immanentnie związane z całym zadaniem, np. przygotowanie warsztatu pracy, materiałów, itp.).

Dokonując ustaleń w zakresie prac wykonywanych przez wnioskodawcę w spornym okresie w Fabryce (...) w P. Sąd oparł się na zeznaniach świadków J. J., M. P. i I. P. a także samego wnioskodawcy. Z zeznań tych wynika w sposób jednoznaczny, iż wnioskodawca wykonywał w spornych okresach nie tylko prace wymienione w wykazie A Dziale XIV pkt 13, stanowiącym załącznik do powołanego wyżej rozporządzenia, ale również inne prace, które nie mogą być kwalifikowane jako prace w warunkach szczególnych.

Z zeznań świadków wynika, że w ramach wykonywanych przez siebie czynności wnioskodawca był mechanikiem wózków akumulatorowych. Odpowiadał za ich stan techniczny i sprawność. On je naprawiał, sprawdzał stan akumulatorów i ładował je w razie potrzeby, a także sprawdzał gęstość akumulatora. W akumulatorach znajdował się roztwór kwasu siarkowego oraz płyty ołowiane, które C. U. wymieniał. Wnioskodawca przy wózkach wymieniał i naprawiał układy: kierowniczy i napędowy. Ponadto naprawiał oświetlenia, wymieniał koła, łożyska, hamulce, sprzęgła, naprawiał styki elektryczne po zwarcia, wymieniał rozrusznik olejowy. Spośród wskazanych powyżej prac jedynie prace polegające na wymianie kwasu siarkowego i płyt ołowianych mogą być traktowane jako prace w szczególnym charakterze, albowiem są to prace wymienione w Dziale XIV, poz. 13 Wykazu A. Pozostałe prace wykonywane przez wnioskodawcę, takie jak prace przy naprawie oświetlenia, wymianie kół, hamulców, łożysk, sprzęgła nie zostały wymienione w przedmiotowym wykazie. W ocenie Sądu powyższy zakres obowiązków, wykonywane czynności jednoznacznie potwierdzają, że wnioskodawca w spornym okresie pracował jako typowy mechanik wózków akumulatorowych.

Ponadto nie budzi wątpliwości Sądu, że ilość wózków jakimi dysponowała w tym czasie Fabryka (...) tj. około 10-15 (maksymalnie 20 według zeznań świadka M. P.), nie zabezpieczała pracy wnioskodawcy przy akumulatorach codziennie przez osiem godzin. Jest to bowiem zbyt mała ilość. To stanowisko jest o tyle uzasadnione, że jak wynika z zeznań J. J. oraz samego wnioskodawcy, C. U. od około 1980 roku dodatkowo zajmował się przewijaniem spalonych silników, mając do tego wydzielone miejsce z umieszczonym w nim piecem, a praca przy silnikach zajmowała wnioskodawcy około 1/3 dnia pracy.

Skoro zatem wnioskodawca w omawianym wyżej okresie nie pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w akumulatorowniach przy opróżnianiu, oczyszczaniu i wymianie stężonego kwasu siarkowego i płyt ołowianych (dział XIV poz. 13 wykazu A), to praca ta nie może być zaliczona do pracy w warunkach szczególnych.

Do pracy w warunkach szczególnych nie można zaliczyć wnioskodawcy również okresu zatrudnienia od 3 marca 1992 roku do 31 grudnia 1998 roku w (...) Zakładzie (...) w P. na stanowisku elektromontera.

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w tym okresie, Sąd oparł się na zeznaniach świadków H. M. i S. S., a także zeznaniach samego wnioskodawcy. Z zeznań tych wynika, że wnioskodawca faktycznie pracował przy przewijaniu silników, tzn. naprawiał spalone silniki mimo, iż formalnie jego stanowisko pracy nazwane było elektromonter. Wnioskodawca najpierw rozbierał spalone silniki, rozkładał spalone uzbrojenia, nawijał nowe a następnie całość lakierował, suszył w piecu i składał w całość.

Mimo, iż faktycznie, praca wnioskodawcy z tego okresu jest pracą polegająca na remoncie urządzeń elektroenergetycznych (nie budzi wątpliwości, że pod pojęciem „urządzenie elektroenergetyczne” należy rozumieć

wszystko co umożliwi wytworzenie, przesyłanie i odbiór energii elektrycznej, a takimi urządzeniami są silniki elektryczne służące do wprawiania w ruch pomp), a więc pracą o której mowa w dziale II, to jednak w ocenie Sądu nie może być zakwalifikowana do pracy w warunkach szczególnych. W dziale II określone są prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. Jednakże dział II dotyczy prac wykonywanych w energetyce. Tymczasem wnioskodawca był zatrudniony w gospodarce komunalnej. Pracami w szczególnych warunkach gospodarce komunalnej są tylko i wyłącznie prace wymienione w wykazie A w dziale IX. Wśród prac tam wymienionych nie ma prac wykonywanych przy przewijaniu silników – prac polegających na remoncie urządzeń elektroenergetycznych.

Wyodrębnienie poszczególnych prac wykonywanych w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A, ma charakter stanowiskowo-branżowy. Pod pozycjami zamieszczonymi w kolejnych działach wykazu wymieniono bowiem konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Kwestia przyporządkowania określonej pracy, a co za tym idzie pracodawcy, do określonej w wykazach branży – jak wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy – nie jest dziełem przypadku, lecz ma istotne znaczenie dla kwalifikacji, jako pracy w warunkach szczególnych. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje bowiem charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie można zatem swobodnie czy wręcz dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia, wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym (tak por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2008r., I UK 381/07, z dnia 1 czerwca 2010r., II UK 21/10, z 19 maja 2011r., III UK 174/10, z dnia 19 listopada 2012r. w sprawie I UK 239/12).

Z tego względu nie można uznać, że wnioskodawca wykonywał pracę wymienioną w dziale II wykazu A stanowiącym załącznik do rozporządzenia, dotyczącym pracy w energetyce, skoro jego praca była świadczona w gospodarce komunalnej.

Na marginesie wskazać należy, że nawet gdyby uznać, iż praca wnioskodawcy polegająca na przewijaniu silników w okresie od 3 marca 1992 roku do 31 grudnia 1998 roku była pracą w warunkach szczególnych, o której mowa w dziale II - praca przy remoncie urządzeń elektroenergetycznych, to okres ten wynosi 6 lat 9 miesięcy i 27 dni. Łącznie z okresem uznanym przez ZUS tj. 5 lat i 18 dni nie daje wymaganych ustawą 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Biorąc pod uwagę powyższe uznać należało, iż w toku procesu wnioskodawca nie wykazał, by spełnił przesłankę wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w ilości co najmniej 15 lat. Fakt ten skutkował koniecznością przyjęcia, że nie spełnia on wymaganych prawem warunków do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.